

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

- Sortes non idcirco imitandas, quia veteri testamento, aut à quibusdam Sanctis fuerunt vsurpatæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

tat, humiliat & subleuat, Quia ipse Dominus Deus noster: in vniuersa terra iudicia eius. 1. Paralip. 16. 14.

CAPVT XXXVI.

Quàm peruersè Deum, in Sortibus, imitetur, Dei simus

Cacodemon?

Onstrata via, qua dirigenda est nauis, etiam digitus ad scopulos intendendus est, ne naufragium faciamus. Sunt enim infames hic scopuli, sunt Syrtes, sunt Charybdes, sunt Acroceraunia. Ad quæ declinanda rursus tradenda sunt documenta. Neq; enim semper, aut temerè, ad iudicium Sortis, licet recurrere; immo sapius non licet, diuinis humanisque legibus obnunciatis.

I.

Primum documentum. Sortes etiam in scripturis narratæ, & à quibusdam Sanctis vsurpatæ, non idcirco nunc etiam omnes licitæ sunt. De Sanctis constat, eos, ex peculiari Dei instinctu, quædam miranda magis, quàm imitanda fecisse. Nimis diu alijs expectandum foret, si domum redire nollent, donec eis proiecetas in mare clauis piscis referret, vt S. Bennoni & S. Maurilio contigisse, supra meminimus. Neque vaccarum aut mularum aliorumque animalium iudicio, aut indicio potiùs, permittendum est, quàm eundem sit: tametsi, in veteri Testamento, vaccis ita arca sit imposta; & camelis, sine duce, ituris ad S. Frontonium commissus comitatus, aut ab Ignatio mulæ permissum, vtram ingreditur vellet. Adde, & Sanctos non semper ab infantia fuisse sanctos; neque omnia, quæ vnquam fecerunt, sancta arbitranda; cum homines fuerint, & subinde, vt homines, errarint. Communis via tutissima; præsertim mortalibus, quibus est communis vita. Certè, ne quis seipsum decipiat, si in SS. legat *Sortes* adhibitas, prudentissimè, post S. Hieronymum & Bedam, monuit Gratianus, eiusmodi *Sortes* ad nostra tempora non pertinere. Quia illa sortitio *cerimonialis* fuit. Itaque cum veteris legis *cerimonialium* abrogatione, ista quoque sortitionis *cerimonia* sublata est. Qua ipsa de causa monet Beda, Apostolos, ante S. Spiritum acceptum, in electione Matthiæ, adhuc legali *cerimonia* vsos fuisse;

II.

Supra cap. XXVII. §. XIII. & §. XIV. 1. Reg. 6. 7. Supra, c. 9. §. III.

Beda in c. 1. Actor.

Yy 3

postquam

postquam autem Spiritus S. in eos missus est, nullam deinceps *Sortem*, sed solam orationem, cum ieiunio, adhibuisse. Vnde postea septem Diaconos, & Presbyteros sic elegerunt. *Sanè, cum Saluator, qui fallere non potest, nec falli, cuncta promittat orantibus; stultum & absurdum est, relicta oratione, quæ promissionem habet; confugere ad Sortem, cui se adfuturum Deus, in nouo testamento, non repromisit.*

q. 1.

III.

Fernandus Vasq. lib. 1. Illustr. Controuers. cap. 49. n. 19. De his poenis. 26. q. 2. 3. 4. 5. & tot. tit. Ex. de Sortilegijs; & apud Lucam de Penna in l. memini mus. C. quã. & quibus quart. pars. lib. 10. c. fortis 26. q. 5.

1. Reg. 6. 7.

IV.

Accurs. in l. 1. verb. prohibebit. C.

Secundum documentum. Multò minùs licita est *Sortis*, si ad occulta quasi miraculosè detegenda vsurpetur. Esto olim & hæc licita, & à quibusdam Sanctis, etiam noui Testamenti, dispensante Deo, fuerit adhibita. Quia quando Deus sibi aliquid reseruat, non licet id homini, absque sacrilegij impietate, scrutari, vt è D. Thoma Fernandus Vasquius docet. Certè ob eiusmodi *Sortes*, multi in Idololatriam lapsi sunt. Quam ipsam ob causam, variaz grauesque poenæ in Sortilegos constitutz reperiuntur. Cum enim occulta hominum facta, quæ per haruspicia, vel auguria, vel *diuinatorias sortes* inquiruntur, nequeant sciri, si Deus non reuelet, necessum est, dæmonis ope, adeòque Stygia suspitione aut scientia talia velle scire eos, qui *Sortibus* occulta indagant: sicut & qui, per *Sortes* conantur futura contingentia prædicere, in quales lata est excommunicationis sententia. c. si quis Episcop. 26. q. 5. & qui per *sortes consultorias*, inquirunt, quid faciendum, iudicandumue sit: quæ itidem subanathemate, prohibita sunt; cum non fas sit huiusmodi res, nisi à Deo inquirere; Deus autem, in noua lege, ordinariè non velit nos suam voluntatem, per *Sortes*, indagare. Vt enim maior & perfectior coniunctio dependentiãq; esset, placuit illi, vt diuinam eius voluntatem, à doctrina Ecclesiæ; à sacris litteris eiusdem Ecclesiæ sanctorumque Patrum autoritate declaratis; à superioribus nostris; à Confessarijs, ab alijs doctis piisque viris, non autem à *Sortibus*, disceremus. Quin neque in veteri lege eiusmodi sortes ac signa, seu omina licita fuere nisi illis, qui ad eiusmodi signa à Deo moti instigatique fuerunt. Vnde, malè ominati sunt Philisthæi, qui ex vaccarum arcam Domini vehentium, itinere gressuque, coniecerunt, an plaga eis immissa à Deo, an à casu obuenerit.

Qua ipsa de causa etiam Iuriconsulti docent, non cuius & indistinctò integrum esse, ad iudicium *sortis* recurrere; sed tum demum, cum dubium de iure vertitur; factum autem certum est. Si enim de ipso quoque facto ambigeretur, ad *Sortis arbitrium* id.

circo